

6. Fiskalni tokovi i politika

U Q1 je nastavljen rast javnih prihoda, a posle duže vremena, zabeležen je i rast javnih rashoda, tako da je ostvaren fiskalni suficit od 3,7 mlrd. dinara (0,3% BDP)-a. Procenjuje se da su fiskalna kretanja u Q1 povoljnija od plana, pre svega po osnovu nešto bolje dinamike na prihodnoj strani. Rast javnih prihoda u Q1 posledica je znatnog povećanja poreskih prihoda, koje je bilo široko rasprostranjeno na gotovo sve poreske oblike, dok su neporeski prihodi opali. Posebno snažan rast zabeležen je kod prihoda od poreza na dobit preduzeća, akciza i doprinosa. Rast prihoda od poreza na dobit predstavlja posledicu veće profitabilnosti privrede u 2017. (videti *Osvrt 1*), dok se rast prihoda od doprinosa u celosti objašnjava rastom mase zarada. Ukupni javni rashodi u Q1 rastu, usled blagog rasta tekućih rashoda i snažnog rasta kapitalnih rashoda. Do povećanja tekućih rashoda je došlo pre svega po osnovu snažnog rasta rashoda na zaposlene, i robu i sluge, te umerenog rasta rashoda na penzije, dok su rashodi na kamate i subvencije zabeležili pad. Kapitalni rashodi su u Q1 zabeležili znatan rast, ali su u i dalje relativno niski (oko 2,6% BDP-a). Najavljeno ukidanje Zakona o privremenom umanjenju penzija i uvođenje nelinearnih povišica bi uticalo na rast godišnjih izdataka na penzije za oko 35 mlrd. dinara tj. oko 0,9% BDP-a. Umesto arbitrarnog povećanja, trebalo bi preći na redovnu godišnju indeksaciju penzija po unapred utvrđenom pravilu (npr. po Švajcarskoj formuli). Procenjuje se da bi u 2018. mogla da bude ostvarena fiskalna ravnoteža, ili blagi deficit, ako se sa isplatom uvećanih penzija krene od početka poslednjeg kvartala tekuće godine. Ukoliko u narednom periodu dođe do usporavanja procesa evropskih integracija smanjiće se i potencijalno delovanje tog procesa na vođenje održive fiskalne politike, što povećava značaj zaključenja novog aranžmana sa MMF-om. Javni dug na kraju Q1 2018. iznosio je 23,7 mlrd. evra (61,8% BDP-a), što predstavlja rast za oko pola milijarde evra u odnosu na kraj 2017. godine. Na rast javnog duga u Q1 uticalo je zaduživanje države radi finansiranja budućih obaveza, dok je nastavak aprecijacije dinara u Q1 imao suprotan efekat.

Fiskalne tendencije i makroekonomske implikacije

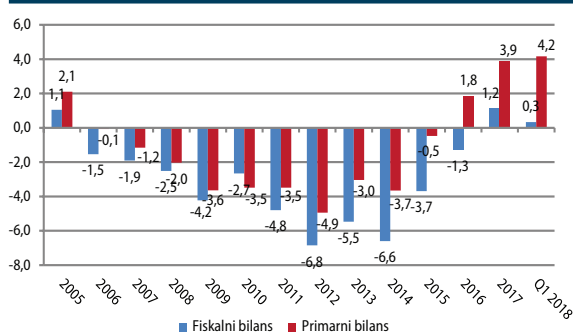
U Q1 ostvaren je fiskalni suficit od 3,7 mlrd. dinara (0,3% BDP-a)

U Q1 je ostvaren konsolidovani fiskalni suficit od 3,7 mlrd. dinara (0,3% kvartalnog BDP-a), a kada se isključe rashodi kamata, primarni suficit je iznosio oko 45,7 mlrd. dinara (oko 4,2% kvartalnog BDP-a). Fiskalni rezultat ostvaren u Q1 predstavlja neto efekat nastavka umerenog rasta javnih prihoda, usled povećanja poreskih prihoda, i osetnog rasta javnih rashoda, do kojeg je došlo usled blagog povećanja tekućih rashoda i znatnog rasta kapitalnih rashoda.

Poreski prihodi u Q1 znatno rastu (za 7%)... i to po osnovu gotovo svih poreskih oblika

Javni prihodi su u Q1 2018. zabeležili realan međugodišnji rast, za 3,6%, a sezonalizirani rast je zabeležen i u odnosu na prethodni kvartal (za 3,2%). Rast prihoda u Q1 predstavlja neto efekat značajnog rasta poreskih i znatnog pada neporeskih prihoda. Tako su poreski prihodi u Q1 zabeležili realan međugodišnji rast za 7%, usled rasta svih poreskih prihoda, osim prihoda od

Grafikon T6-1. Srbija: Konsolidovani fiskalni bilans i primarni bilans (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a

PDV, koji su zabeležili blagi međugodišnji pad (za 0,9%). Najveći realan međugodišnji rast u Q1 je zabeležen kod prihoda od poreza na dobit preduzeća (19,5%), a veliki rast je zabeležen i kod prihoda od akciza (16,7%), kao i po osnovu doprinosa (8,2%). Znatni rast (5,3%) je ostvaren i po osnovu prihoda od poreza na dohodak građana, tim pre jer je u 2018. godini znatno povećan neoporezivi deo zarade. Veliki rast prihoda od poreza na dobit preduzeća posledica je znatnog rasta profitabilnosti privrede u 2017. u odnosu na 2016. (videti: *Osvrt 1*), dok rast prihoda od poreza na dohodak i doprinosa predstavlja

posledicu rasta mase zarada (za 6,9%), usled rasta formalne zaposlenosti i zarada. Rast prihoda od akciza je takođe bio široko rasprostranjen, budući da je znatan rast zabeležen i kod prihoda od akciza na naftne derivate i na cigarete. Osetan rast uvoza uticao je i na povećanje prihoda od carina u Q1. Posmatrano u odnosu na Q4 2018, sve vrste poreskih prihoda su zabeležile sezonski realan rast, pri čemu je rast najizraženiji kod prihoda od akciza i doprinosa za socijalno osiguranje. Rast svih poreskih prihoda, osim po osnovu akciza, se može objasniti rastom odgovarajućih makroekonomskih poreskih osnovica, tako da se, osim možda u delu koji se odnosi na promet akcizne robe, u Q1 ne uočava znatniji napredak u suzbijanju sive ekonomije.

Neporeski prihodi beleže pad

Neporeski prihodi su u Q1 2018. bili realno niži za 16,8% u odnosu na isti kvartal 2017. godine, a znatan pad sezonskih neporeskih prihoda (za 2,7%) je zabeležen i u odnosu na Q4 2017. Pad neporeskih prihoda u Q1 konzistentan je sa planom, definisanim Fiskalnom strategijom, prema kojem bi u 2018. godini neporeski prihodi (kao % BDP-a) u 2018. trebalo da opadnu za oko 10% u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje neporeskih prihoda se ocenjuje kao pozitivno, ukoliko predstavlja posledicu manje naplate dividende od javnih i državnih preduzeća.

Javni rashodi takođe rastu – i tekući i kapitalni

Nakon kontinuiranog pada u toku 2017, javni rashodi su u Q1 2018. godine zabeležili osetan realan međugodišnji rast (za 5,6%), a realan sezonski rast je zabeležen i u odnosu na prethodni kvartal. Rastu ukupnih rashoda u Q1 doprineo je blagi realan međugodišnji rast tekućih rashoda (za 2,7%), i veliki rast kapitalnih rashoda (za 136,8%).

Naročito je snažan rast rashoda na zaposlene, što se ocenjuje kao ekonomski neopravdano

Međugodišnjem rastu tekućih rashoda najviše je doprinelo snažno povećanje rashoda na zaposlene (za 11,4%), te nastavak znatnog rasta rashoda na robu i usluge (za 8,1%), kao i blagi rast rashoda na penzije (2,8%), dok su rashodi na subvencije i kamate zabeležili osetan pad. Rast rashoda na zaposlene koji je posledica, pre svega, povećanja zarada od početka godine, se ocenjuje kao suviše visok, budući da je stopa rasta rashoda na zaposlene više nego duplo veća od stope rasta BDP, što će dovesti do ponovnog rasta učešća rashoda na zaposlene u BDP-u. Rast rashoda na penzije je pak znatno sporiji, zbog njihove niže indeksacije, ali i zbog primene strožijih pravila za penzionisanje i obračun penzija, te zbog činjenice da je značajan deo *baby boom* generacije u Srbiji penzionisan prevremeno prethodnih decenija. Procenjuje se da podizanje starosnog uslova za penzionisanje žena i primena penala za prevremeno penzionisanje utiču povoljno na održivost penzijskog sistema, te da bi bilo ekonomski neopravdano odustati od njihove primene, tj. poništiti bitne parametarske reforme penzijskog sistema usvojene 2014. godine.

Rashodi na kamate i subvencije opadaju, što je povoljno

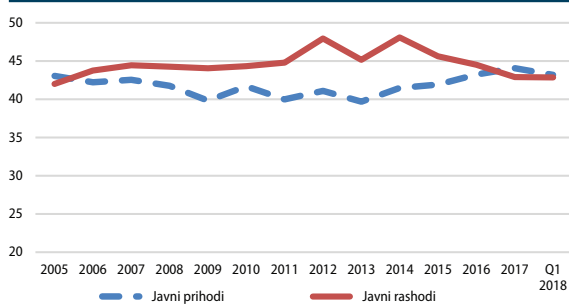
Rashodi kamata su u Q1 bili realno manji za 12,8% u odnosu na isti period prošle godine, što je posledica aprecijacije kursa dinara, kao i povoljnijih uslova pod kojima se država zadužuje radi otplate dospelih obaveza koje nose visoke kamatne stope. Od navedenih promena u dinamici rashoda, procenjuje se strukturni, odnosno trajni karakter ima znatan rast rashoda na zaposlene, te smanjenje rashoda na kamate i na penzije.

Kapitalni rashodi snažno rastu, ali su u relativnom iznosu i dalje niski

Kapitalni rashodi su u Q1 zabeležili vrlo visok rast, što je pre svega posledica niske osnove za poređenje, budući da su kapitalni rashodi u Q1 2017. bili vrlo niski. Na to ukazuje i činjenica da su kapitalni rashodi, i pored vrlo visokog rasta, u Q1 2018. iznosili 2,6% kvartalnog BDP-a. Ipak, sezonski kapitalni rashodi su u Q1 2018. godine bili za gotovo trećinu veći nego u prethodnom kvartalu, što se ocenjuje kao pozitivno. Za dostizanje ciljanog iznosa kapitalnih rashoda u 2018. godini (od 3,6% BDP-a), potrebno je da se i u narednim kvartalima nastavi njihov znatan rast. Kao što je više puta, u prethodnim brojevima Kvartalnog monitora istaknuto, povećanje kapitalnih rashoda, sa 3% BDP-a u 2017. na 4-5% BDP-a, imalo bi pozitivan uticaj na rast ukupnih investicija u zemlji, kao i na ubrzanje privrednog rasta. S obzirom na povoljnu fiskalnu situaciju, država bi trebalo da agilnije i sa više sistematičnosti pristupi planiranju i realizaciji kapitalnih rashoda.

U aprilu je ostvaren suficit od 3,1 mlrd. dinara

Fiskalna kretanja u aprilu uglavnom predstavljaju nastavak trendova iz prethodnih meseci. Tako su u pomenutom mesecu ukupni javni prihodi ostvarili realan međugodišnji rast za 4,9%, pri čemu je rast ostvaren i kod poreskih i kod neporeskih prihoda. Među poreskim prihodima, rast je i dalje bio široko rasprostranjen, pri čemu je blagi realan rast prihoda od PDV, nagovešten u prethodnim mesecima, u aprilu 2018. produbljen (i iznosio je 3%). Rast ukupnih rashoda u

Grafikon T6-2. Srbija: Konsolidovani javni prihodi i javni rashodi (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Fiskalna kretanja u Q1 su povoljnija od plana, tako da bi u 2018. mogao da bude ostvaren blagi suficit

prva tri meseca 2018. godine povoljnija u odnosu na plan, te da su u tom periodu poreski prihodi naplaćeni u iznosu koji je za oko 20 mlrd. dinara veći od plana. Ukoliko bi se slična dinamika nastavila i u narednom periodu, u 2018. godini bi umesto planiranog fiskalnog deficita od 0,7% BDP-a, mogla da bude ostvarena fiskalna ravnoteža. Ako se pak već u Q4 2018. počne sa isplatom uvećanih penzija, shodno najavama, fiskalni rezultat bi mogao u ovoj godini biti blago negativan.

Preporučuje se uvođenje sistemskog indeksiranja penzija (npr. po Švajcarskoj formuli)

Nakon isteka trogodišnjeg aranžmana sa MMF-om, najavljeno je ukidanje Zakona o privremenom umanjenju penzija usvojenog 2014. godine. Ocenjuje se da je ukidanje primene ovog Zakona opravdano, iz perspektive pravnih i fiskalnih rizika, budući da je reč o privremenom zakonu, čija bi trajna primena mogla biti osporavana pred domaćim i međunarodnim sudovima, što bi potencijalno moglo da ima negativne fiskalne posledice. Ipak, ukidanje tog zakona, impliciraće jednokratni rast rashoda na penzije za oko 25 mlrd. dinara (oko 0,6% BDP-a) godišnje. Osim toga, najavljeno je i nelinearno povećanje penzija, tj. vanredno povećanje niskih penzija, što bi moglo biti pravno sporno, ekonomski neopravdano i fiskalno neodrživo, budući da bi takve mere implicirale dodatno povećanje rashoda na penzije za preko 10 mlrd. dinara (tj. preko 0,25% BDP-a).

Umesto opisanog arbitrarnog povećanja penzija, ekonomski bi bilo opravdano, nakon ukidanja Zakona o privremenom umanjenju penzija, sve penzije indeksirati za stopu inflacije, a zatim uvesti trajno pravilo po kojem bi se penzije godišnje usklađivale (npr. po Švajcarskoj formuli, što bi značilo da se penzije usklađuju sa inflacijom i rastom zarada, pri čemu bi oba parametra imala podjednak značaj). Na taj način bi usklađivanje penzija bilo sistemski uređeno, što bi povećalo predvidljivost fiskalnih kretanja i smanjilo mogućnost manipulacije.

Fiskalni prostor iskoristiti za povećanje javnih investicija i drugih produktivnih izdataka

U cilju obezbeđenja održivosti javnih finansija i povećanja pozitivnog uticaja fiskalne politike na privredni rast, u narednom periodu bi rast plata i penzija trebalo da prati dinamiku nominalnog BDP-a, a dodatni fiskalni prostor bi trebalo iskoristiti za povećanje produktivnih izdataka, npr. na obrazovanje, nauku, ulaganje u infrastrukturu i sl, uz zadržavanje fiskalnog deficita na nivou od oko 0,5-1% BDP-a.

Novi aranžman sa MMF-om bi pozitivno uticao na održivost javnih finansija i kvalitet fiskalne politike

S obzirom na iskustva iz prethodnih epizoda fiskalne konsolidacije, a naročito imajući u vidu da bi rizik usporavanja procesa evropskih integracija mogao da smanji potencijalni uticaj tog procesa na vođenje održive fiskalne politike, zaključenje aranžmana sa MMF-om se ocenjuje kao pozitivno. Takav aranžman bi pored održanja ostvarenih fiskalnih rezultata, u fokusu trebalo da ima i iskorak u restrukturiranju i privatizaciji javnih preduzeća, kao i strukturne reforme javnog sektora. Postojanje takvog aranžmana bi smanjilo rizike neodržive fiskalne ekspanzije u narednom periodu, za šta će verovatno postojati pritisci, imajući u vidu tekuća kretanja i očekivane političke izazove u narednom periodu.

aprilu je ubrzan, budući da je stopa međugodišnjeg realnog rasta u tom mesecu iznosila 9,7%, pre svega usled skoka rashoda na robu i usluge, ali i znatnog rasta većine ostalih stavki tekućih rashoda, dok je rast kapitalnih rashoda bio nešto sporiji nego prethodnih meseci. Kao posledica opisanih kretanja, u aprilu je ostvaren konsolidovani suficit od 3,1 mlrd. dinara, što znači da je na nivou prvog četvromesečja konsolidovani suficit iznosio 6,8 mlrd. dinara.

Polazeći od uobičajene unutargodišnje dinamike, procenjuje se da su fiskalna kretanja u

Analiza kretanja javnog duga

Javni dug Srbije na Q1 2018. iznosio je 23,7 mlrd. evra (61,8% BDP-a)...

Na kraju Q1 2018. godine javni dug Srbije iznosio je 23,7 mlrd. evra (61,8% BDP), a uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica, javni dug je iznosio oko 62,7% BDP-a, što je za oko 500 miliona evra više nego na kraju 2017. godine, pre svega po osnovu rasta direktnog duga. Osetan rast duga u toku Q1 2018. posledica je zaduživanja države, radi obezbeđenja sredstava za izmirenje obaveza po dospelim glavninama duga, i za finansiranje eventualnog deficita u narednom periodu. Na kraju aprila, javni dug je blago opao i iznosio je 23,6 mlrd. evra.

...a sa dugom lokalnih zajednica – 62,7% BDP-a

Tabela T6-3. Srbija: Javni dug¹ 2000-2018.

	Kretanje javnog duga Republike Srbije u milijardama evra														
	2000	2005	2006	2007	2008	2009 ²	2010 ²	2011 ²	2012 ²	2013 ²	2014 ²	2015 ²	2016 ²	2017	Q1 2018
I. Ukupne direktne obaveze	14,2	9,6	8,6	8,0	7,9	8,5	10,5	12,4	15,1	17,3	20,2	22,4	22,7	21,4	22,0
Unutrašnji dug	4,1	4,3	3,8	3,4	3,2	4,1	4,6	5,1	6,5	7,0	8,2	9,1	8,8	9,1	9,7
Spoljni dug	10,1	5,4	4,7	4,6	4,7	4,4	5,9	7,2	8,6	10,2	12,0	13,4	13,9	12,4	12,3
II. Indirektne obaveze	-	0,7	0,8	0,8	0,9	1,4	1,7	2,1	2,6	2,81	2,5	2,4	2,1	1,8	1,7
III. Javni dug (I+II+III)	14,2	10,3	9,4	8,9	8,8	9,8	12,2	14,5	17,7	20,1	22,8	24,8	24,8	23,2	23,7
Javni dug/BDP (MF)	201,2%	50,2%	35,9%	29,9%	28,3%	32,8%	41,8%	45,4%	56,2%	59,6%	70,4%	75,5%	72,9%	61,5%	59,0%
Javni dug/BDP (QM)³	169,3%	52,1%	36,1%	29,9%	28,3%	32,8%	41,9%	44,4%	56,1%	59,4%	70,4%	74,6%	72,2%	61,4%	61,8%

1) Prema Zakonu o javnom dugu, javni dug obuhvata dug Republike koji nastaje po osnovu ugovora koji zaključi Republika, po osnovu hartija od vrednosti, po osnovu ugovora, odnosno sporazuma kojim su reprogramirane obaveze koje je Republika preuzela po ranije zaključenim ugovorima, kao i emitovanim hartijama od vrednosti po posebnim zakonima, dug Republike koji nastaje po osnovu date garancije Republike ili po osnovu neposrednog preuzimanja obaveza u svojstvu dužnika za isplatu duga po osnovu date garancije, odnosno po osnovu kontragarancije koju daje Republika, dug lokalne vlasti za koje je Republika dala garanciju.

2) Procena Ministarstva finansija Republike Srbije

3) Procena QM (Kao osnov za poređenje koristi se suma nominalnog BDP u tekućem i u prethodna tri kvartala). Iznos ne uključuje negarantovani dug lokalnih samouprava

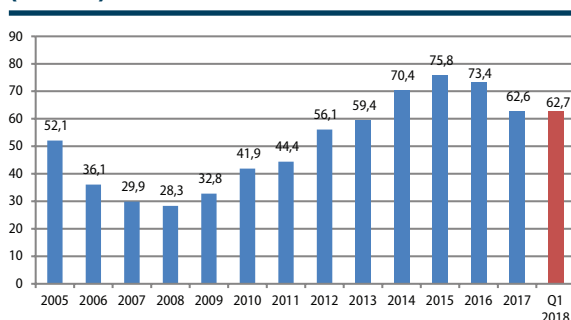
Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Apresiasija dinara u Q1 nastavlja da utiče na smanjenje javnog duga

Promene kursa su u Q1 nastavile da utiču na smanjenje javnog duga, budući da je u Q1, dinar prema evru nominalno gotovo stagnirao, a realno aprecirao za oko 0,8%, dok je prema dolaru nastavio i da aprecira i nominalno i realno (za oko 3,8%). Tako je aprecijacija dinara u Q1 uticala na smanjenje iznosa javnog duga za oko 250 miliona evra, tj. za oko 0,8% BDP-a. Iako su direktni efekti aprecijacije na nivo duga pozitivni, budući da je gotovo četiri petine javnog duga nominirano u inostranim valutama, aprecijacioni trendovi utiču negativno na izvozne performanse privrede Srbije i na buduće stope rasta, što se dugoročno odražava negativno na održivost javnog duga, tim pre jer aprecijacioni pritisci nisu posledica jačanja konkurentnosti privrede Srbije, već kretanja u finansijskom sektoru u Srbiji i Svetu.

U aprilu i maju došlo je do veće deprecijacije dinara prema američkom dolaru (nominalno za 5,4%), usled jačanja dolara u odnosu na evro, što utiče na rast nominalnog javnog duga. Takva kolebanja visine duga u zavisnosti od promena kursa dolara i evra na svetskim deviznim tržištima, se mogu smatrati privremenim, odnosno cikličnim (u prethodnim kvartalima zabeležena je aprecijacija i posledično smanjenje javnog duga).

Grafikon T6-4. Kretanje javnog duga Srbije (% BDP)

Izvor: Obračun QM-a¹⁾

Iako je javni dug Srbije od 2015. godine u opadanju, on je i dalje iznad nivoa koji se može smatrati održivim, koji se za zemlju srednjeg nivoa procenjuje na oko 50% BDP-a, pri čemu su i dalje prisutni brojni fiskalni rizici, kao što su nereformisana javna preduzeća, neprivatizovana državna preduzeća, te rastući pritisci za smanjenje poreza i povećanje neproductivnih izdataka. Stoga bi za obezbeđenje održivosti javnog duga, u tekućoj i narednim godinama trebalo voditi politiku blagog fiskalnog deficita (od oko 0,5% BDP-a) i konačno pristupiti rešavanju pitanja javnih i državnih preduzeća.

1) Uključujući i negarantovani dug lokalnih zajednica

Prilozi

Prilog 1. Srbija: konsolidovani bilans sektora države, 2010-2018. (mlrd. dinara)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017					2018
								Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1
I UKUPNI PRIHODI	1.278,4	1.362,6	1.472,1	1.538,1	1.620,8	1.694,8	1.842,7	450,0	503,8	497,5	522,1	1.973,4	473,8
1. Tekući prihodi	1.215,7	1.297,9	1.393,8	1.461,3	1.540,8	1.687,6	1.832,3	448,1	502,4	496,4	518,0	1.964,9	472,4
Poreski prihodi	1.056,5	1.131,0	1.225,9	1.296,4	1.369,9	1.463,6	1.585,8	386,4	444,9	438,7	447,9	1.717,9	420,0
Porez na dohodak	139,1	150,8	35,3	156,1	146,5	146,8	155,1	37,5	40,7	43,4	46,3	167,9	40,1
Porez na dobit	32,6	37,8	54,8	60,7	72,7	62,7	80,4	18,9	49,0	21,6	22,2	111,8	22,9
PDV	319,4	342,4	367,5	380,6	409,6	416,1	453,5	109,6	119,5	127,0	123,2	479,3	110,3
Akcize	152,4	170,9	181,1	204,8	212,5	235,8	265,6	64,9	65,2	78,3	71,6	279,9	76,9
Carine	44,3	38,8	33,8	32,5	31,2	33,3	36,4	9,3	9,7	9,9	10,8	39,7	10,0
Doprinosi	323,0	346,6	378,9	418,3	440,3	505,7	527,5	16,6	18,4	17,8	19,0	71,9	142,5
Ostali poreski prihodi	46,0	43,5	42,6	43,5	57,3	63,3	67,3	129,6	142,4	140,7	154,7	567,4	17,2
Neporeski prihodi	159,2	36,9	37,9	34,9	170,9	224,0	247,5	61,7	57,5	57,7	70,1	247,0	52,4
II UKUPNI RASHODI	-1.419,5	-1.526,1	-1.717,3	-1.750,2	-1.878,9	-1.844,0	-1.899,7	438,2	471,3	459,7	551,9	1.921,1	470,1
1. Tekući rashodi	-1.224,8	-1.324,8	-1.479,9	-1.549,8	-1.628,0	-1.696,6	-1.777,9	415,7	424,9	420,2	484,5	1.745,3	433,6
Rashodi za zaposlene	-308,1	-342,5	-374,7	-392,7	-388,6	-419,2	-417,7	102,5	108,2	106,4	109,3	426,3	116,0
Kupovina roba i usluga	-202,5	-23,3	-235,7	-236,9	-256,8	-257,6	-283,6	60,5	72,7	72,2	96,3	301,6	66,4
Otplata kamata	-34,2	-44,8	-68,2	-94,5	-115,2	-129,9	-131,6	47,4	25,4	31,3	17,1	121,2	42,0
Subvencije	-77,9	-80,5	-111,5	-101,2	-117,0	-134,7	-112,7	18,9	26,7	22,0	45,8	113,3	17,9
Socijalni transferi	-579,2	-609,0	-652,5	-687,6	-696,8	-710,0	-716,8	174,5	178,4	173,2	194,0	720,1	180,3
od čega: penzije ⁵⁾	-394,0	-422,8	-473,7	-498,0	-508,1	-490,2	-494,2	123,1	124,6	123,9	126,3	497,8	128,6
Ostali tekući rashodi	-22,9	-31,7	-37,4	-36,9	-53,7	-45,3	-55,6	11,9	13,6	15,2	22,0	62,7	10,9
2. Kapitalni rashodi ⁶⁾	-105,1	-111,1	-126,3	-84,0	-96,7	-114,5	-139,3	12,0	35,5	29,7	56,6	133,9	28,9
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	-7,9	-9,7	-30,1	-39,1	8,3	5,8	6,6	8,1	28,8	4,0
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	-35,6	-55,4	-2,7	-3,3	2,2	5,1	3,2	2,6	13,2	3,6
III KONSOLIDOVANI BILANS	-141,0	-163,5	-245,2	-212,1	-258,1	-149,1	-57,1	11,8	32,5	37,8	-29,8	52,3	3,7

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF

Prilog 2. Srbija: međugodišnje realno kretanje konsolidovanog bilansa sektora države, 2010-2018. (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017					2018
								Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4	Q1
I UKUPNI PRIHODI	-1,5	-4,6	0,6	-2,2	3,2	3,1	7,5	5,3	5,5	0,3	3,5	4,0	3,6
1. Tekući prihodi	-1,5	-4,4	0,1	-2,6	3,3	3,3	7,4	5,2	5,6	1,0	3,0	4,1	3,8
Poreski prihodi	-2,5	-4,1	1,0	-1,7	3,5	0,3	7,2	6,1	6,0	4,1	3,1	5,2	7,0
Porez na dohodak	-3,9	-2,9	2,1	-12,2	-8,1	-1,2	4,5	5,6	4,1	2,9	6,2	5,1	5,3
Porez na dobit	-3,6	3,9	35,1	2,9	17,4	-15,0	26,9	37,6	51,9	14,7	21,3	35,0	19,5
PDV	-0,7	-4,0	0,0	-3,8	5,4	0,2	7,8	2,4	0,3	8,3	-1,9	2,6	-0,9
Akcize	4,2	0,6	-1,2	5,1	1,6	9,4	11,4	9,6	-4,0	0,2	3,1	2,3	16,7
Carine	-14,9	-21,5	-14,0	-15,6	-6,5	5,9	8,1	5,2	6,6	3,2	6,8	5,8	5,5
Doprinosi	-6,5	-3,9	1,9	2,6	3,1	-2,1	3,2	7,0	9,5	1,1	-2,7	3,8	8,2
Ostali poreski prihodi	14,5	-15,2	-8,8	-5,2	29,2	8,9	5,1	4,4	5,1	2,0	4,8	4,4	2,0
Neporeski prihodi	5,8	-6,1	-6,2	-8,7	1,5	27,9	9,3	-0,4	3,1	-17,3	2,5	-3,1	-16,3
II UKUPNI RASHODI	-1,7	3,3	4,3	-0,3	5,2	-3,2	1,9	-1,3	-1,8	-4,5	-0,6	-1,7	5,6
1. Tekući rashodi	-2,2	3,1	4,1	-2,7	2,9	-1,4	0,2	-0,1	-2,3	-3,0	-0,9	-1,2	2,7
Rashodi za zaposlene	-5,9	0,4	2,0	-2,6	-3,1	-9,7	-1,4	-0,4	-0,2	-1,4	-3,0	-0,9	11,4
Kupovina roba i usluga	-0,3	4,3	1,5	-6,6	6,2	-1,1	8,9	2,1	4,4	1,5	3,4	3,3	8,1
Otplata kamata	-0,3	17,4	41,9	28,8	19,3	11,2	0,2	0,2	-23,5	-5,0	-24,3	-10,6	-12,8
Subvencije	40,6	7,4	29,1	-15,6	13,2	13,6	-17,3	1,8	6,9	3,6	-11,3	-2,3	-6,5
Socijalni transferi	13,9	5,8	-0,1	-2,1	-0,7	0,5	-0,1	-1,5	-2,4	-6,6	0,7	-2,1	1,7
od čega: penzije ⁵⁾	-3,9	3,9	4,4	-2,3	-0,1	-4,8	-0,3	-2,2	-2,9	-3,2	-1,9	-2,2	2,8
Ostali tekući rashodi	-6,1	23,9	9,9	-8,4	42,6	-16,7	21,4	7,7	-14,5	4,7	37,9	9,6	-10,1
2. Kapitalni rashodi ⁶⁾	-11,8	5,3	6,0	-38,2	12,7	16,8	20,3	-33,2	9,7	-23,9	3,6	-6,7	136,8
3. Aktivirane garancije	-2,7	-3,3	-3,7	248,7	267,8	0,1	28,5	-7,9	-50,2	-22,5	-28,1	-28,5	-52,3
4. Budžetske pozajmice	-30,0	-25,0	-38,2	44,2	52,2	-95,1	20,8	243,9	372,7	219,7	267,5	283,9	62,2

Izvor: Obračun QM-a na osnovu podataka MF